

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Jibbe Willems
Titel	Eindland
Jaar	2011
Uitvoering	Generale Oost / tgEcho / Roeland Hofman

Copyright (C) 2011 by Jibbe Willems

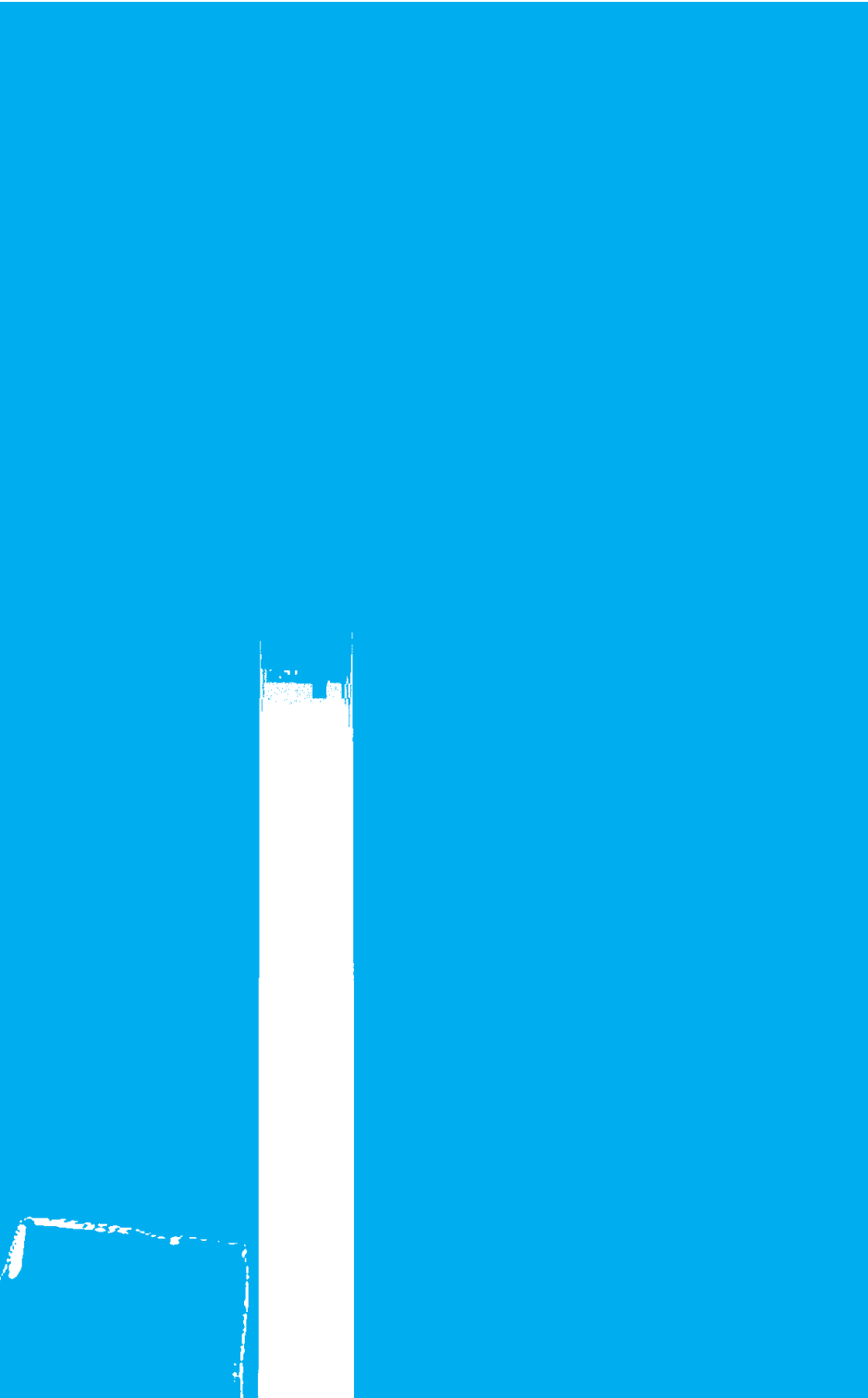

eindLAND

Jibbe Willems

GO
generale oost

WINTERTUIN
1776-1811

eind**LAND**

TEKST

Jibbe Willems

UITGAVE

**Theater- en dansproductiehuis Generale Oost
& Literair Productiehuis Wintertuin**

EINDREDACTIE

Dennis Gaens

ONTWERP

Jos Lenkens

NUR 307

ISBN 978-90-79571-00-0

DRUK Geers Offset, Gent-Zeehaven (B)

© 2011 Jibbe Willems voor Generale Oost

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1: In het Beginsel was er Felschijn en Blaker. **2:** De Werreld stond in Vlamsel en de Zwerkvlam zengde zonder Gna. **3:** Het Boomsel liet zijn Bladsel af en nergens in het Laagland was er Lommerkoel om Schut te bieden. **4:** Al wat Asem had verstak zich en verging tot Asse. **5:** En al wie Asse werd woei op als Wolksel en zwartselde het Zwerk. **6:** Geen Schijnsel, fel of frel, lag meer op het Laagland. **7:** Duizend Dagen was het enkel Nacht, de Nacht die wij ons weten als het Schrikkeluur. **8:** De Spanne die geen Tijd droeg en waarvan wij Werpsels zijn. **9:** Werpsel dat het Land beloopt. **10:** Werpsel dat nu Meester is van al wat asem.

UIT: HET DERDE TESTAMENT

AUTEUR(S) ONBEKEND

EINDLAND ging op 9 juli 2011 in première op festival Over 't IJ in Amsterdam, onder regie van Roeland Hofman, gespeeld door Lotte Dunselman en Anna Schoen in een coproductie van toneelgroep (Tg) ECHO en Theater- en dansproductiehuis Generale Oost.

TEKST

Jibbe Willems

CONCEPT/SPEL

Anna Schoen en Lotte Dunselman (ECHO)

(met Judith van den Berg als Dier)

REGIE

Roeland Hofman

MUZIEK

Daan Hofman

VORMGEVING

Wikke van Houwelingen en Marloes van der Hoek

FLYERONTWERP

Lieveke op ten Berg

FOTOGRAFIE

Lieveke op ten Berg & Roos Jooren

TECHNIEK

Rob Daanen

Tg ECHO is het theatergezelschap van Lotte Dunselman en Anna Schoen. ECHO maakt voorstellingen in nauwe samenwerking met wisselende (eind)regisseurs, schrijvers, decorontwerpers, componisten en acteurs. ECHO wil theater maken over de gewone dingen waar we het elke dag over hebben; maar ook over waar we liever niet aan denken. Over wat te doen en waar we van dromen.

Generale Oost is een theater- en dansproductiehuis in Arnhem dat beginnende podiumkunstenars warm wil onthalen, ze voor korte tijd een veilig nest biedt en ze daarna laat uitvliegen: een tussenstation tussen opleiding en de gevestigde praktijk. *Bij Generale Oost ontdek je vandaag de theatermakers van morgen.*

Jibbe Willems (1977, Arnhem) is in 2003 als theatermaker afgestudeerd aan de Toneelacademie Maastricht. In zijn teksten onderzoekt hij de schoonheid van het mislukken, de rafelranden van de taal, de eeuwig falende mens op zoek naar verlossing en naar de onbereikbare staat van het sublieme, waar lijden en geluk elkaar zo dicht naderen dat ze elkaar opheffen in troost.

Naast *Eindland* schreef hij onder andere *Roest*, *Taxi* en *Proeve voor een Schrijver* (Frascati), *Lola*, *Apocalypso* en *Barry* (Het Syndicaat), *Route du Soleil*, *Antigone* en *Texel, Texas* (Huis van Bourgondië/Bellevue lunchtheater), *Zee van Gras* (De Bonte Hond). Recente teksten zijn *MAC* (toneelschuur producties), *Oscar en zijn Moeder* (de Parade) en *Iets om van te Huilen* (Gentse Feesten). Komend seizoen volgen *Cuba Libre* (Theater Bellevue) en *Noem hem Pinocchio* (Oostpool). Verder werkt hij als vertaler voor o.a. De Utrechtse Spelen, Toneelgroep Maastricht en De Bonte Hond.

MAC en *Apocalypso* (waarmee hij in 2008 de Nederlands-Duitse toneelschrijfprijs Kaas und Kappes won (2e prijs) en die in de lente van 2011 in een Russische vertaling verscheen) zijn uitgegeven door Theaterboek.

Hij schrijft zó virtuoos dat het lijkt alsof hij nooit iets anders heeft gedaan.

(Trouw)

Ontregelend en verbluffend in zijn cynische poëzie.

(NRC)

Willems vertelt in een rauw idioom, heeft geen behoefte aan keurig dichtgeplamuurde poëzie.

(de Gelderlander)

Zijn scherpe, poëtische teksten sleuren de moderne toeschouwer in een realistische, doch lyrisch fantastische wereld.

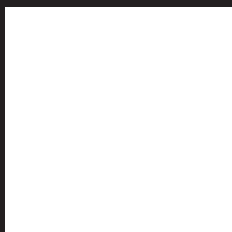
(Het Parool)

Afwisselend geestig, poëtisch en aangrijpend.

(de Volkskrant)

eindLAND

Jibbe Willems

GO
generale oost

**WINTER
TUIN**
LITERAIR PRODUCTIEHUIS

ADA EN EVE

Een woest en ledig landschap na de eindtijd. Twee vrouwen, onberispelijk in mantelpak gekleed, rijzen met elk een brandend aktetasje uit het water op.

ADA – Zzip zzip hummm...

EVE – Rettel knet krtz...

ADA – Dangsín-eul mannaseo bangabseubnida.

EVE – Analyzing response data.

ADA – Four o four on transmission.

EVE – Requesting Babel Multiplexer.

ADA – Rady paznajomicca z Vami.

EVE – Fail.

ADA – Örülök, hogy megismerhetem.

EVE – Fail. Reboot GPS.

ADA – Hi.

EVE – Hi.

ADA – Adjusting specified details.

ADA en EVE – Hi. Nice to meet us.

ADA – Calibrating.

EVE – Aangenaam.

ADA – Zzip. Krnk. Confirmed.

EVE – Eve Huntington, aangenaam.

ADA – Ada Fukuyama, aangenaam.

EVE – Representing.

ADA en EVE – Eden Investments.

ADA – Incorporated.

EVE – “Úw geld, óns werk.”

ADA – Juist ja, die ja, van de glimmende brochure.

EVE – Wij zouden u graag een hand geven.

ADA – Maar helaas zijn wij daarvoor technisch ongeschikt.

EVE – Ongeschikt ongeschikt ongeschikt.

ADA – Cyclic Redundancy Check.

EVE – Ongeschikt ongeschikt ongeschikt. Check.

ADA – Error Control.

EVE – Check.

ADA – Om even toe te lichten; wij zijn products of Agile Development bevatten andere waarden en technieken en zijn geschikt om snel en flexibel gebruik te maken van de tijdgebonden...

EVE – ...iteratieve...

ADA – ...én evolutionaire ontwikkelingsprocessen zodat wij snelle veranderingen in het proces toelaten.

EVE – Failing audience response.

ADA – Check. Zzip. Break down.

EVE – Eenvoudig gezegd zijn wij datatransmissies die met tien Gigabyte p.s. door een BaseF glasvezel razen aangestuurd door Geostationary Earth Orbit satellieten die op een hoogte van 36.000 kilometer synchroon met de aarde meedraaien.

ADA – Failing audience response.

EVE – Ik weet niet hoe ik dit simpeler kan maken.

ADA – Zzimp. Laat mij maar even. Break down. Wij zijn Application Programming interfaces via een Analog to Digital proces getransfereerd tot holografische extentions van ons stoffelijk omhulsel.

EVE – Kortom, twee zielen op een Carrier Signal.

ADA – Wij zijn een artificial intelligent hologram.

EVE – Een digitale hallucinatie.

ADA – Two girls...

EVE – ...one back up.

ADA – Er is hier dus niet echt sprake van bidirectionele gegevensoverdracht.

EVE – Wij zijn hier om de eventueel overlevenden...

ADA – ...je weet het nooit...

EVE – ...statistiek is ook maar een beredeneerde
gok...

ADA – ...te informeren en te instrueren...

EVE – ...voor het geval dat.

ADA – Wij zijn de kleine lettertjes.

EVE – De financiële bijsluiter.

ADA – De disclaimer.

EVE – Edén Investments is niet aansprakelijk voor
eventueel geleden schade.

ADA – Behaalde resultaten uit het verleden bieden
geen garantie voor de toekomst.

EVE – Ha! Dat kan je wel zeggen.

ADA – Daarom zei ik het ook.

EVE – De wereld is failliet.

ADA – Was niet de bedoeling.

EVE – Is wel gebeurd.

ADA – We zouden onze excuses wel aan willen bieden.

EVE – Maar onze legal advisors raden ons dat ten sterkste af.

ADA – Dus sorry, maar geen excuses.

EVE – De wereld is failliet.

ADA – Als courtesy zullen we even uitleggen waarom.

EVE – Al zijn we het niet verplicht.

ADA – Om maar gelijk even ieder aansprakelijkheidsvingertje dat in onze richting neigt de pas af te snijden.

EVE – Khazz... Zznicc... af te snhum...

ADA – Zoals bekend was onze main focus Hardcore Management met een double penetration van de FFM.

EVE – De Foreign Financial Market.

ADA – Up front uiteraard de offshore recruitment.

EVE – En from behind de Asian consumability.

ADA – Met de Chinese Love Triangle...

EVE – ...Hongkong, Shenzen, Guangzhou...

ADA – ...als Bait & Switch om de twijfelende investeerder dat MILF-gevoel te geven.

EVE – Man! I'd Like to Finance!

ADA – Met de virgin-markets van de binnenlanden aan de horizon, dat wil zeggen de Teens, de First Time Traders, penetreerden we een Tight Market met Big Benefits. Ideaal to be Used en Abused dus.

EVE – Waar accountability een schemergebied zijn, is er huge op de profits te climaxen.

ADA – Appeltje, eitje.

EVE – Fail proof, fool proof.

ADA – Zznnk. Four o four.

EVE – Error in de Collision Protocol.

ADA – Er is iets mis gelopen in de X-factor...

EVE – De onbekende...

ADA – Binnen de marge prima gecalculeerd...

EVE – Maar bedraagt x nul of oneindig...

ADA – Wat statistisch nooit voorkomt...

EVE – Dan loopt de Decision Base vast...

ADA – ...op de correlatiecoëfficiënt...

EVE – Zeg Ada...

ADA – Ja, Eve?

EVE – Ik mag dan wel een hologram zijn, maar ik zie nu al dat we ze kwijt raken.

ADA – Wie?

EVE – De hypothetische overlevenden, Ada.

ADA – Ah, ja.

EVE – Misschien moeten we het simpeler maken.

ADA – Zrnk. Downgrade translation.

EVE – Searching Easy Dutch.

ADA – Lekenprogramma wordt opgestart. Grrnk.

EVE – Apocalyps-management voor dummies.

ADA – Check.

EVE – Check.

ADA – Het is eigenlijk de schuld van de algoritmes.

EVE – Dat zijn lange getallenreeksen die
geëvolueerd zijn tot venijnig kronkelende
slangen.

ADA – De algoritmes hebben het handelend
vermogen van de human resources
overgenomen, simpelweg omdat zij sneller
zijn.

EVE – De slang handelt sneller dan het brein.

ADA – Eigenlijk weten wij helemaal niets meer.
En doen wij ook helemaal niets meer. We hebben al onze cijfers en data en info aan de algoritmes gegeven.

EVE – Handelen gaat om snelheid. Wie sneller handelt dan de ander, wint de wedstrijd. En algoritmes handelen sneller dan wij.

ADA – Zij wonnen de wedstrijd.

EVE – En hebben vervolgens de zwakste schakel uit het proces van kopen en verkopen geëlimineerd.

ADA – Bleek dat wij de zwakste schakel van het proces waren.

EVE – Hebben de algoritmes ons dus geëlimineerd.

ADA – De algoritmes hebben ons overgenomen.

EVE – Crunk... zhahhaf...

ADA – Eve?

EVE – Ja Ada?

ADA – We zijn ze weer kwijt.

EVE – Aha, Ada.

ADA – We moeten het simpeler maken.

EVE – Goed, het zit zo: Aziaten bestaan niet. Dat zijn robots. Computers met een plastic velletje. Ze hebben samengezworen om van ons af te komen, om de werelddominantie van de Aziaten te bereiken, die dus computers zijn, die gerund worden door zelfdenkende algoritmes, slangen van getallen.

ADA – Downgrading Easy Acces.

EVE – Denk je?

ADA – We moeten het simpeler maken.

EVE – Nog simpeler?

ADA – De hypothetische overlevenden haakten af.

EVE – Wat is hun verwerkingsproces? Één kilobyte per uur?

ADA – Het bewijst eens te meer dat de biologische entiteit volledig ondergeschikt is aan ons, digitale überfenomenen.

EVE – Goed, we maken het simpeler. Er was eens een algoritme.

ADA – En dat algoritme heeft het proces van kopen en verkopen gestabiliseerd.

EVE – En de ultieme stabiele positie van de handel, is dat er niets gekocht of verkocht wordt.

ADA – Stabiliteit is stagnatie.

EVE – Fijn voor het algoritme, dat leefde nog lang en gelukkig.

ADA – Klote voor de markt, die stortte in.

EVE – En toen de markt instortte, stortten de pensioenen in.

ADA – En toen de pensioenen instortten, stortte de motivatie in.

EVE – En toen de motivatie instortte, stortte de productiviteit in.

ADA – En toen de productiviteit instortte, stortte het vertrouwen in.

EVE – En toen het vertrouwen instortte, stortte de consumptie in.

ADA – En toen de consumptie instortte, stortte de valuta in.

EVE – En toen stortte de infrastructuur in.

ADA – En toen stortten de elektriciteitscentrales in.

EVE – En toen stortte de watervoorziening in.

ADA – En toen stortte de voedselproductie in.

EVE – En toen stortten de huizen in.

ADA – En toen stortten de steden in.

EVE – En alles werd weerloos.

ADA – En alles werd waardeloos.

EVE – En toen stortten de mensen in.

ADA – Ergo floeps:

EVE – Apocalypso.

ADA – De oorlogen die uitbraken scheidden de mensheid in vechters en vluchters.

EVE – De vluchters vluchtten naar het noorden.

ADA – De vechters vochten achter hen aan.

EVE – De wereldbevolking verzamelde zich op een klein stukje aarde.

ADA – Waardoor de aarde uit haar evenwicht raakte.

EVE – De wereld kantelde en het water van de zeven zeeën zocht het nieuwe laagste punt om tot rust te komen.

ADA – De rest is geschiedenis.

EVE – Er rest ons enkel nog geschiedenis, het water heeft de toekomst weggewassen.

ADA – Nou, Eve...

EVE – Wat, Ada?

ADA – Je moet de moraal van de hypothetische overlevenden niet zo de kop indrukken. Het water is weer weggespoeld, misschien hebben de hypothetische overlevenden het écht overleefd. Hypothetisch dan.

EVE – Dan nu de kleine lettertjes:

ADA – In het kader van ons Customer Relationship Management Program voor Hoogrendementscliënten bieden wij de All-In Service in geval van het Einde van de Wereld aan. Uw data-transmission key-card fungeert als betalingsbewijs waarmee u naar de designated flight-area's kan gaan om uit de onmiddellijke Phase Out Zone geëvacueerd te worden.

EVE – Mocht dat nog zinvol zijn.

ADA – U mag meenemen; één stuks handbagage en één stuks genetisch materiaal.

EVE – Een kloon of een kind, uw keuze.

ADA – Wij raden u de sterkste chromosoomcombinatie aan.

EVE – Rest ons niets anders dan u sterkte te wensen met de Eindtijd.

ADA – En u te danken voor uw loyale customer support.

EVE – Hopende u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben...

ADA – ...verblijven wij...

EVE – ...in digitaal limbo...

ADA – Kzung... Grrhoep...

EVE – Transmission ending...

ADA – Knorg.

Het was een vloedsel
een zeeënbraaksel
van golf op golf
de bodems onder het nat
schuddelden en schuurden
hun breuklijns aan elkaar
dat is omdat de mensel
was vergeten
dat je niet op breuklijn
dansen kan
zonder het grondsel
op te schudden.
Een vloedsel dus
omdat de werreld
zich zo vozig voelde
dat het zich van al het smeer
de vuns en 't vullige
wilde ontlasten
de werreld heit zichzelf gewassen
en al het goor
door het afvoerputsel gespoeld.

STAD

Alleen omdat wij niet bloed
geen adem ken of spijs verteer
omdat ons vel van steen
ons fundamenteën in de aarde
ons afwatering met loden pijpen

omdat wij geen zenuwstelsel
geen long geen oog geen spraakorgaan
betekent niet dat wij geen hart

wij bladder verf geen huid
geen weefsel wordt gedeerd
maar steenwol

er zal in ons instortend razen
geen schreeuw worden herkend
dat betekent niet dat wij geen pijn

en als wij brokkel bloed wij niet, wij stof
geen botten die wij breek
maar gipsplaten en glas

... wij lagen in het donker ... in de diepte ... tussen korrels zand
zo dicht opeengepakt ... dat geen licht ... geen lucht ons kon
bereiken ... op ons lag de stad met haar volle gewicht ... het
gewicht van eeuwen ... van stenen ... van beweging ... van
verlangen ... en wij torsten het gewicht ... en knaagden ons

geen skelet van beenderen
maar gevlochten staalbeton
een karkas dat overeind blijft
lang nadat zij die daar
woonden sliepen aten

stierven en verdwenen

wij heb ze zien verdwijnen
en zijn met hun verdwijning
zelf vergaan

wij zijn de stad
ken dag en nacht
wij adem ritmisch
in en uit

wij groei, wij bloei en wij sterf af
als ieder organisme

soms scheurde wij
werd opgelapt
een gat met grind gevuld
alsof een mens met kiezelstenen
zijn eigen wonden dichten zou

kronkelpad ... omhoog ... met jobsgeduld ... ons geduld werd
beloond ... wij kwamen boven ... wij aarzelden niet ... niet meer
... wij draalden niet ... niet meer ... wij borrelden ... opwaarts ...
omhoog ... vanuit de modder kwamen wij ... modder waren wij
... wij loerden door de kieren ... en de voegen ... kroelden door de

wij klaag niet, wij zijn
nooit voor de eeuwigheid gebouwd
het is het lot van ons, van steden,
om op ons hoogtepunt te vallen
en zonder dat wat adem heeft
wat biologisch leeft
dat ons bewoont, bevolkt,
dat ons lichaam,
dat ons vlees geeft

zijn wij niets meer dan dat
een lege stad

niet meer dan getuigen

krochten ... waar de schaduw zich verstopte ... door de stegen
die ooit beken waren ... door de scheuren ... in de fundamente
van de stad ... wij spatten aan het oppervlak ... als vette bellen
uit elkaar ...

ZILVERSTIPSELS

Het schemert. Twee wezentjes in een ondefinieerbaar stadium van evolutie, wellicht menselijk en waarschijnlijk vrouwelijk, komen tevoorschijn uit een ruig struikgewas.

1 – Kijk op.

2 – Voor wat?

1 – Het zwerk wordt weer met zwartsel opgeverfd.

2 – Dat is. Als elke nacht.

1 – Hoe noemde dat?

2 – Nacht. Als de zilverstipsels in 't hoog boven komen.

1 – Nacht... Dat proeft gek op de tonge.

2 – Het is. Da's al.

1 – En hoe is het dan dat die zilverstipsels zo kleinig zijn?

- 2 – Dat is door de verte van ons laagland.
- 1 – Hoe komt al dat weten in die kop?
- 2 – Dat spons ek op, 't zijn woordsels van de oudste.
- 1 – En daar luisterte naar?
- 2 – Vanzelf.
- 1 – De oudste braakt orakeltaal. 't Is snertsel uit d'r bekke.
- 2 – De oudste weet van meer dan jij en ekke. Zij heeft de woordsels van haar oudste nog ge-oord. En háár oudste weer van die van haar. Dat gaat van ver de vroeger in, van wat zij weet.
- 1 – Weetjesvreter die.
- 2 – Stik in de asem die.
- 1 – En van waar zijn die zilverstipsels dan gekomen?
- 2 – Van oude tijden, nog voor wij tweepoots op de werreld scharrelden.

1 – Dat is verzinsel.

2 – Dat is wat oudste zeide. Ze zeide dat wij vroeger, in de wereld van hiervoor, het licht zelf in de handsels hadde. Dat wij het donkerte verdreven had. Met smogsel en gebouwsels en lantaarnpaals.

1 – Wat is dat dan van waarde over spreekt.

2 – Ek weet het niet, ek weet alleen de wordsels.

1 – Wordsels! Dat hei nog geen betekenheid.

2 – Ach nee, van dat die zoveel weet zekers. De oudste zei dat toen de stipsels verdwenen, de mensels los van zware kracht geraakt zijn. Dat zij toen op driften zijn geraakt. Zwevend wezens zonder anker.

1 – Zoveel als dat weet, gebroedsel van klamme zeug en wilde teef.

2 – Wilt het klop?

1 – Als het dorst.

De tweede heft haar hand, de eerste krimpt angstig ineen.

2 – Lafsel die.

1 – Dat dorst te klappen met dat breedbrein.
Wij zaten in dezelfde mames baar ons
nagels aan elkaar te scherpen en zijn met
slik bedekt en schoppend uit dezelfde
schee gekruipt. Denkde niet groter als ek
zusse, wij zijn werpsels van dezelfde slet.

2 – Muil toe over ons mamme.

1 – Ek praat geen leugen.

2 – Ek zei bek toe, d'r komt alleen maar stank
uit.

1 – Van stank zal die wel weten.

De tweede slaat de eerste, de eerste slaat terug.

1 – Sst!

2 – Zo list het zich er niet van onder uit.

1 – Zwijg stil, bijt de tong.

2 – Voor wat?

1 – Ek oor een larm.

2 – Een larm? Op schrikkeluur? Die schelp is stuk.

1 – Van niets. Er hangt een broemsel in de lucht.

2 – Wat zal dat?

1 – Het zal vreemdsel wezen.

2 – Vreemdsel, die! Dat dwaalt hier niet.

1 – Het moet vreemdsel zijn, ek ruik de wasem.

2 – Pruts.

Er klinkt een vreemd geluid in de verte.

2 – Het heit gelijk. Wat maakt dat larm?

1 – Een beest?

2 – Ek ken geen beest met zulk een kreun.

1 – Het kreunt lijk mamme.

De tweede slaat de eerste.

2 – Ek zei muil toe over ons mamme.

Het geluid klinkt harder nu.

1 – Stil!

2 – Het rocht en kuchelt.

1 – Zou het ziek zijn?

2 – Het klinkt lijk pappe tijdens ochtendwaak.

Het geluid klinkt nog harder nu.

2 – Het zal de zwevend wezens zijn, die driftig zijn geraakt toen zij de zilverstipsels uit het zwerk gedreven had.

1 – Ek hei schrik.

2 – Klop het lood uit de schoeisels en smeed er moed van.

1 – Wij bergen ons, dit is niks goeds.

2 – Zo'n lafsel die.

1 – Hechtde niet aan de asem dan?

2 – Toch. Kom, we trekken terug.

Ze verstoppen zich.

STAD

Een doordeweekse nacht,
half bewolkt, half helder,
de sterren stipten schuw
het donker aan, de maan
in haar laatste kwartier
nam een foetushouding aan.

De wind hield zich koest,
had zijn onrust afgeschud
en wachtte in trage sluimer,
zoals alles wat het licht mint,
de zongang af. Zo ook wij,
levenloze getuigen; wij hadden
het tot daar gered, de nacht
had zijn diepste punt bereikt
kantelde langzaam naar de dag.

Het moment waarop
wat zich in slaap verloor
de ogen opende, ontwaakte.
Zo niet wij, gebouwen van de stad,
getuigen, die als een zwijgend koor
over de kleine uren waakten.

... wij zijn de dwarreldeeltjes stof ... in het melklicht van de
ochtend ... te zien voor wie goed kijkt ... tussen de huidschilfers
... huismijt en stuifmeel ... je ademt ons in ... wij nestelen ons in
jouw slijmvlies ... je lymfeklieren ... je haarvaten ... verspreiden
ons in jou ... wij infiltreren in je lichaam ... infecteren al wat
leeft ... wij zijn niet ... van jou te onderscheiden ... wij zijn jou ...
in jou ... met jou ... bij jou ...

LIEFDE

Het tweede wezentje scharrelt rond op de vlakke en ziet het eerste wezentje verschijnen. Dit gedraagt zich vreemd.

2 – Wat ziede bleek, voelde wel goed?

1 – Ek ben van niet zeker, ek hei nog nimmer zo gevoeld.

2 – Bende gesteekt door een zoemer?

1 – Van nee.

2 – Of door kruipsel in de kuit gebeet?

1 – Dan zaller schuimsel om m'n praatgat staan.

2 – D'r zit geen schuimsel daar.

1 – Dan zal het wel geen kruipsel wezen.

2 – Nee.

1 – 't Is curieus van hoe dat ek me voel. 't Een moment voel ik warm gelijk de zwerkvlam, dan weer schiet de schaduw in m'n buike, zo koud dat ek er rillig bultenvel van krijg.

2 – Dat hei ek ook geheid, dan zeide kotsig.

1 – Ek zei niet kotsig.

2 – 't Oort als lijkde kotsig zeit.

1 – Ek zei niet kotsig, van dat zou ek wel weten toch?

2 – Dat is. En van wat voelde nog meer dan?

1 – Ek hei 'n gevoel van bange zonder dat 't angstig is, zo'n kronkelend kriebel dat in rondjes van in m'n binneninste knaagt. En elke keer dat 'r een happe voedsel bij m'n praatgat komt, gloeit de slik in m'n krop en snoert 't kriebel m'n kele dicht.

2 – Dat zal best ernstig kunnen wezen.

1 – Maar ook m'n muile grijnst vanzelf.

2 – Dat kan ek ogen ja.

- 1 – En soms valt er een gat in m'n middeninste, alsof de pomp z'n asem niet bijeen kan krijgen, waarna die tien keer sneller uit m'n lijve roffelen wil.
- 2 – Oeioei, dan wasde beter kotsig geweest.
- 1 – Maar 't voelt ook lijk ek lichtjes blaak en zonder last van zware kracht mij voorts beweeg, alsof mijn voet de aard niet raakt, alsof m'n armen vlerken zijn en ek niet loop maar zweef.
- 2 – Wat woordsel komt 'r uit de muile, hedde heimelig van pappes valse bessenbrouw gedrinkt?
- 1 – Van niks, 't is vanzelf.
- 2 – Vanzelf, 't zal.
- 1 – 't Is echt.
- 2 – En hedde 't de ganse tijd?
- 1 – Voorzekers hei ek dat. 't Is curieus, maar 't is van steeds weer sterker als ik hemme zie.

2 – Ah.

1 – Wat van 'ah'?

2 – Aha.

1 – Wat zegde nou, 'aha'. Weetde weer iets van waar dat ek geen brein voor hei?

2 – Voorzekers.

1 – Bijt dan de tonge maar.

2 – Wilde van niks weten dan?

1 – Niks alsde weer zo van de hoogte doet, van datde groter in de kop zal wezen dan dat ekke zei.

2 – Dan doe ek m'n smoele toe. Alsde toch niks weten wil.

1 – Dat wil ek niet, niet van alsde zo doet.

Ze zijn een tijdje stil.

2 – 't Kan errenstig wezen.

1 – Pruts.

2 – Pruts de eigen smoele, lijpkrijs.

Ze zwijgen.

1 – Kan 't echt van errenstig wezen?

2 – Zekers wel.

1 – Zegde 't dan toch maar.

2 – Van niks, 't wilde van niks oren.

1 – En nu wil ek 't toch.

2 – Dan zeide te laat.

1 – Zal ek 't slagen dan?

2 – 't Zal 't eens proberen. Ek slaagde zo hard terug dat 't kopsap uitde bekke vloeit.

Ze slaan elkaar.

1 – Ah toe, zegde nou.

2 – ...

- 1 – Ek wil 't oren...
- 2 – Goede. 't Voelde bange zonder angstig, 't voelde smert zonder lijde, 't voelde goede met een roffelpomp. En 't is alles alsde hemme oogt.
- 1 – Dat is.
- 2 – Dat is van wat de oudste liefde noemt.
- 1 – Liefde?
- 2 – Liefde.
- 1 – Dat oort errenstig.
- 2 – Dat is. Zeer errenstig.
- 1 – En kunde d'r wat aan doen?
- 2 – Voor niks. 't Is. Da's al. Maar 't kan ook goede komen.
- 1 – Da's curieus, voor wat errenstig is ook goede komen kan.

2 – 't Kan twee kanten op vallen. Voor 't een is liefde 't vulsel van al 't langen. Stijgt 't over alle smerten heen en laat 't de smoele leeflang grijnzen.

1 – Dat oort fijne.

2 – Maar voor 't ander is 't voorboodsel van grote ramp. Van enkel smert, van al wat naar en lastig is. Die zoeken enkel nog naar 't lossen uit hun lijve.

1 – En hoe kan ekke weten wat voor mij van ware is.

2 – Dat kande enkel weten met de tijd. Er is geen voorspelsel van de morgen met liefde. Alleen wanneerde terug oogt kande zien, of watde nu voele gna of ramspoed is.

1 – Dat zal mij weer overkomen.

2 – 't Doet me spijt.

1 – 't Zal, maar ekke moet 't lijden.

2 – Kan ek iets voorde doen?

1 – Niks. Laat mij maar. Ek ga wat dwalen.

2 – Dwaalde niet te ver? Het pluist niet overal.

1 – Ek zal het zien...

STAD

Het elektriciteitsnet haperde,
ergens lekte spanning weg
alsof iemand onze stroom stal,
uit onze koperdraden trok
tik tik tik deed straatverlichting,
de buizen knipperden, de lichten
tik tik tikten op het ritme
dat de cool cat op de hi-hat tikte.

De zintuigen van de getuigen
stonden wagenwijd open,
alle details, wat er was en niet was
stroomden onze zinnen binnen
en dit TL tikken tikke tikte
onze oren in, tikte als tijdbom
ons hoofd, ons horen in.

Wij getuigen rilden in ons
nachtkleed van natte schemer,
trilden op het ritme van het haperen.
De getuigen stonden op wacht.

... wij zijn de neergeslagen ogen ... de onuitgesproken groet ...
botsingen van vlees op vlees ... bloed op blik ... blik op blik ... dat
elkaar op kruispunten tot kreukels kust ... wij zijn het die het
bier slaan tot het dood valt ... wij zijn de stank uit open monden
... wij zijn de losgewrikte tegels ... struikelblok en barricade ...
wij zijn de bakstenen die door de lucht gaan vliegen ... wij zijn
de inslag ...

NEGEN MANEN DIKBUIK

Het eerste wezentje sluipt rond in het donker, dan komt het tweede wezentje tevoorschijn.

2 – Wat doet dat op na schrikkeluur?

1 – Van niks, ek dwaal maar wat.

2 – Dat krolst hier rond als tochtig wild.

1 – Ek wilde zilverstipsels zien, da's al. Van nacht van wat de oudste zei.

2 – Pruts, daar list 't zich niet van onder uit. Dat heeft de rok toch niet gelicht?

1 – Maar niks van dat.

2 – Houdt de smoele toe. Ek zie kiezigheid van tien steps afstand. Welk vettig hand heeft in de muis gegrepen?

1 – Van nee zeg ek, en stopt die vuilbek stil.

2 – Ek geloofde niet, dat heit nog blosse op de wangen van tintelrode schaamgloed.

- 1 – Niks van al. Das kwaadtong van een lijpkrijs.
- 2 – Wie zal hier de lijpkrijs wezen?
- 1 – Dat daar, van de leugens dat 't krijst.
- 2 – 't Is enkel die daar dat de leugens in mijn schelp krijst.
- 1 – Van niks.
- 2 – Van niks niet nee? Ek voel de broei nog uit de oven wasen.
- 1 – Ek petsde stil met vlakhand alsde nog zukke wordsels klapt.
- 2 – Daar komt legsel van, dat weetde toch?
- 1 – Van niks komt legsel, pruts.
- 2 – Van't plaksap dat na't wrijven komt.
- 1 – Van waar te wrijven?
- 2 – Van uit de fluite zekers! Das bastaardzaad van bronstig reu dat in de preute is gelekt.

- 1 – Ek zeg van niks.
- 2 – Van hemme zekers, diede mage toe deed snoeren.
- 1 – En dan?
- 2 – Dan komt daar broedsel van.
- 1 – Ek wil geen broedsel. Das negen manen dikbuik.
- 2 – Dat hadde moeten denken voor het heimelig buiten vlerkte in de nacht.
- 1 – Nu hei ek schrik.
- 2 – Bijtde tong, 't is te laat voor klaagsel.
- 1 – Maar ek wil niet drachtig wezen.
- 2 – Daar zijn manieren voor.
- 1 – Voor wat?
- 2 – Één klop in de pens en 't legsel stokt.
- 1 – Maar dat smert.

2 – Geen smert gelijk de mamme metde doet als 't bore krijgt. Geloofde maar, daar komt een heisa van.

1 – Ek hei geen schrik van heisa.

2 – Nee, die heit nergens schrik van, met die grootpraat. Die heit enkel schrik van smert.

1 – 't Is al misérie dat de nacht brengt.

2 – Dan hadde te bedde moeten blijven.

1 – Pruts.

2 – Nou komtde nog? Dan zal ek 't legsel uit de pens kloppen.

Het tweede wezentje pakt een stok.

1 – Voor wat hetde dat?

2 – Voor 't kloppen zekers, nu niet gaan schreien.

Het tweede wezentje legt haar zus neer en probeert de vrucht provisorisch af te drijven. Het eerste wezentje huilt klagelijk.

STAD

De aorta van de stad
de wegen rond het centrum
kringelden kronkelden kropen
traag als rivieren van stroop.

De stenen getuigen, wij,
waarin niemand ziel vermoedde,
keken de nacht in,
wij hebben er ervaring mee,
weten dat wat wij zien
vaak geen waarheid draagt,
dat wij, al slapen wij niet,
wel de sluimer krijgen.

Dat de dingen 's nachts neigen
een andere vorm aan te nemen.

Maar in de wereld van de dag
werden waarnemingen wanen.

Zonder bewijzen
is het best te zwijgen.
Dus wij zwegen.

En wij keken.

... wij verstoppen ons ... in het volle zicht ... en in de blinde
vlekken ... wij krijzen om oorlog ... en echoën in het gefluister
van geliefden ... in hun laatste nacht ... wij zijn het klein venijn
in hun verwijten ... de spijt in hun afscheid ... de strijd ... die
hun leven lang blijft sluimeren ... wij zijn zijn blik die op een
ander valt ... haar wraak tussen hun lakens ... wij zijn het die
hun ogen sluiten voor elkaar ... de laatste ruzie ... de lege plek
waarnaast zij hun nachten slijten ...

'T AFVOERPUT

De wezentjes zijn aan het werk. Ze proberen de verstopte afvoerput, de plek waar het water dat de wereld heeft overspoeld weg moet lopen, schoon te maken. Het tweede wezentje is hard aan het werk, het eerste wezentje stopt en kijkt naar haar zus.

- 2 – Het doet van lanterfant, kuis door, of moet ek in m'n ene 't afvoerput van prutse lossen?
- 1 – Ek hei geen goest. 't Hei niet van de zinne.
- 2 – En óf 't van de zinne heit.
- 1 – D'r komt enkel prutse bij.
- 2 – Dan moeten wij dus harder lossen.
- 1 – Van waar dat wij dat moeten doen?
- 2 – 't Is ons taak als broedsel van de werreld. Dat is van verre tijden her, dat is van altijd al gewezen.

1 – Pruts.

2 – Laat 't de oudste maar niet oren.

1 – Ek vind 't pruts.

2 – De oudsten voor ons deden 't en na ons zal 't nieuwsel, al 't werpsel dat nog komen moet, hetzelfde doen.

1 – Maar dient 't doel?

2 – Voorzeker dient 't doel.

1 – Ek weet niet van geen doel.

2 – Dat 't niet van de doele weten, is niet dat er geen doele is.

1 – En dat breedbrein vande weet van welk doele wel?

2 – Voorzeker. Als 't afvoerput dan schoon is, wast de werreld zichzelf weer. 't Is verstoppt geraakt. Wij moeten 't van prutse lossen. Als 't afvoerput van pruts gelost is, volgt de gna.

- 1 – De gna?
- 2 – De gna die al 't miserie van ons af doen spoelen zal.
- 1 – En als we 't niet van prutse lossen?
- 2 – Dan verstopt 't verder en zal 't water dat zal komen ons verzwolgen.
- 1 – Pruts.
- 2 – Pruts inde eigen bakkes. Alsofde asem onder water houden kan.
- 1 – Ek geloof niet van de werreld die zichzelf wast. De werreld is de werreld, van niks meer of minder.
- 2 – 't Moet 's oren wat 't zegt. Ramspoed komtde halen als 't die hoge moed blijft spuien.
- 1 – Verzinsels. Verzinsels van de bange nacht.
- 2 – Verzinsels pruts. Dat weet 't beter dan de oudste?

1 – Vanzelf.

2 – Dat weet 't beter dan van alles dat hier 't afvoerput van pruts komt lossen? Dat weet 't beter dan van alles dat onder de zwerkvlam asem, 't oog dat al dat wat wij doen of laten in de smiespels houdt?

1 – Pruts.

2 – Pruts?

1 – Ek geloof niet van de zwerkvlam, van dat dat oog is.

2 – Nu moetde op de woordsel passen, 't zwerkvlam oort van al.

1 – 't Zwerkvlam oort van al?

2 – Voorzekers.

1 – Een oog dat oort? En dat vinde geen pruts?

2 – Die moet hopen dat 't 't schrikkeluur zonder schaadsel doorkomt. Van wat denkte dan dat dat dan is.

- 1 – De zwerkvlam? Dat is van vlamsel, dat is al.
- 2 – Vlamsel, ha! Zo hoog daar boven? Dat zal door zware kracht toch op ons laagland storten! Dat weet van niks, 't is pruts dat in die koppe huist.
- 1 – Ek geloof van niets dat de zwerkvlam is om ons in de smiespels te houden. Ek geloof van niets dat er ook iets is dat dat doet. Ek geloof dat wij allenig op de werreld zijn en dat niemand ons geen gna kan geven enkel dan wij zelve.
- 2 – Stokt dat woordsel, als 't geen klop wilt.
- 1 – Ek hei geen bang voor klop.
- 2 – Nee, die heit nergens bang voor. Tot de ramspoed 't komt straffe met kreupeltong en blindslag. Tot de zwerkvlam 't velle van de botten schroeit en niemand 't komt hellepen, omdat de hoge moed door zware kracht 't stoffe ingeslagen is. Die kan de tong beter bijten, wil 't de asem in 't lijve houden.
- 1 – 't Is alleen...

2 – Van niks wil ek meer oren. Kuis door en stop de lanterfant. Ek hei al lang genoeg de pruts uit die smoele moeten oren.

1 – Pruts...

2 – Van wat was dat?

1 – Van niks.

2 – Dan is 't goede.

Ze zwijgen. De eerste begint weer mee te helpen.

STAD

De wereld van de getuigen
bestaat uit duizend tinten grijs
en al weten wij dat de wereld
haar sluier 's ochtends afschudt,
zich in technicolor tooit,
zij toont met grijs haar ware aard.
Kleuren verbergen het wezen
der dingen, dringen de kern
naar de achtergrond, verblinden
met hun schijn.
Kleuren zijn meesters van de leugen
Achter de kleuren schuilen
de lichtschuwe wezens,
ze woekeren en broeien
in het grijs. Zij waren met meer
dan ooit, verzamelden zich,
waren iets van plan. De getuigen,
wachtten af, de stad wachtte af,
liet haar machteloze ogen
door het donker dwalen.

... wij zijn de druppel zweet die in de ogen prikt ... wij zijn
het ongemak van de natte scheet op een overvol terras ... van
urineresten op de witte broek ... wij zijn de rubberen erectie
bij een one night stand ... wij zijn het drinken zonder dorst ...
wij zijn het verlangen ... naar nog ietsje langer nacht ... wij zijn
het verdwalen ... op weg naar huis ... wij zijn het tegendraadse
draaien van de straat ... wij zijn het sleutelgat ... dat de sleutel
ontwijken ... wij zijn het zuur ... dat door de slokdarm giert ... de
opwaartse druk ... van ingewanden ... en 's ochtends ... zijn wij
de zwaartekracht ... die aan het bed doet plakken ...

DOOD

Het eerste wezentje kijkt hoe het tweede wezentje op haar af komt wankelen.

1 – Wat loopde van wankelpas en kreupelslag?

2 – Ek heb geen weet, het lijkt me of het grondsel vloeit.

1 – Mijn grondsel niet, mijn stap staat vast.

2 – Dan is het enkel ekke?

1 – Vast.

2 – Dan zal het niet het grondsel wezen.

1 – Wat is er metde aan de gang?

2 – Ek heb geen weet, 't is zware kracht dat in mijn botten slaat.

1 – Je smoele witselt.

2 – 't Is of ek me niet meer dragen kan.

- 1 – Misschien moette gaan zetten.
- 2 – Dat is vanzelf, staan gaat niet meer. De duizel schiet me in de koppe.
- 1 – Moette vocht op de lippen, zal ek halen?
- 2 – Blijf nog kort en houd me even, het voelt of kouwe klauwsels achter m'n teppels graaien.
- 1 – Dat kan niet van goed zijn.
- 2 – Mijn asem rocht in de pijpen en de piep scherpt achter in m'n kele los. Ek weet niet wat m'n boemsel doet maar het is of als 'ie zich uit m'n middenste wil lossen.
- 1 – Houdt het daar!
- 2 – Ek poog maar heb de sterkte niet.
- 1 – Wat ister metde aan de hand?
- 2 – Ek denk dat dit dan is van wat de oudste dood noemt.
- 1 – Wat is van dat dan, dood?

- 2 – Dat is van als de asem stekt en d'r geen voedsel in de muil meer gaat.
- 1 – Maar asem hetde nodig.
- 2 – Niet als dan dood het lijfsel ingeschoten is.
- 1 – Van wat nog meer doet dood?
- 2 – Van dat geen woordsels komen meer en geen lach ook niet.
- 1 – Dat wil ik niet, van dat geen lach ook niet, dat vind ik angstig.
- 2 – Het is niet van de angstig, het is een feitsel, dat is al.
- 1 – Waarom doetde dan die dood niet terug?
- 2 – Dat ligt niet in mijn handsel, dat is van wat gebeurt.
- 1 – Van wat gebeurt er dan?
- 2 – De zwerkvlam in mijn ogen dooft, het sap dat in me stroomt zal stropen. En ek zal leggen tot ek stof.

Het wezentje gaat liggen, sterft.

1 – En ek zal dan allenig zijn?

2 – ...

1 – Dat is van pruts, dat wil ek niet.

2 – ...

1 – Zeg wapper met die goortong weer, ik vind dat stille vande niks.

2 – ...

1 – Neem van mijn asem dan, ek duw het in de bekke.

Ze doet een poging tot een soort mond-op-mondbeademing.

1 – Of van mijn sap, ek heb genoeg.

Ze legt haar pols op de mond van haar zus.

1 – Of van mijn stemme zekers, al wakkertde
maar kort, ek heb nog woordsels vande
nodig, van dat ek anderwijs geen weet
krijg van wat gaat komen nu en van wat
dat ek gaan doen moet.

...

1 – Pruts!

Stilte.

STAD

Dit waren de dingen:
schaduwen rukten zich los
van de objecten die ze wierpen,
kropen zelfstandig weg.
Wij waanden ons niet veilig,
wisten dat het beton dat ons omhult
ons niet beschermen kon,
alleen onze vluchtwegen zou blokkeren.
Schaduwen kropen de lantaarns in,
omkapselden het tintellicht,
alleen de maan in foetushouding,
de schuwe stippels ster
raakten ons, de stad nog
met hun schijnsels aan.
De tegels bewogen,
lichtten zichzelf boven de grond
toonden de modder eronder,
het drijfzand waar de stad
op was gebouwd. Maar in plaats
van naar zonniger oorden
te drijven, dreef de stad
de diepte in.

... wij zijn het punt waarop het mes de hals doorsnijdt ... het
punt waarop de spuit de ader vindt ... waarop de vlakke hand
zijn afdruk op de wang begint ... wij zijn het punt waarop het
slaghout de nekwerfel raakt ... wij zijn het punt waarop de

laatste snik de laatste adem is ... het punt dat onomkeerbaar is
... wij zijn de olie op het vuur ... de vlam ... die in de hersenpan
slaat ... wij zijn de waas ... voor ieders ogen ... wij zijn de stank
... van brandend vlees ... wij zijn de rook die maar niet optrekt

... wij zijn de as die op je neerdaalt ... die in je neus schroeit ...
in je ogen kleeft ... je keel dichtschroeft ... wij zijn het stappen
op de tast ... zonder hand voor ogen ... zonder hand in hand
om je te leiden ... wij zijn het ... ieder voor zich ... wij zijn jou ...
moederziel alleen ...

WERPSEL

*Het wezentje loopt moedeloos over de vlakke, dan
voelt ze een steek in haar buik.*

Ho! Van wat was dat?

Ze kijkt om zich heen. Voelt het weer.

Au. Ek krijg klop maar zei allenig,
wie doet mij dit?
Van wat onzichtbaar kruipsel valt mij aan?

Ze voelt het weer

Ai! Lafsel! Laatde zien!
Dat port maar in mijn buike,
maar heit de moed niet zich te tonen.
Ja, bergtde maar,
als 't de smoele heel wil houden!

Ze voelt het weer

Oei, ek zei 't zelve,
't komt vanuit m'n binneninste.
D'r trappelt en d'r slaagt iets daar,
'n wild wezen dat in mij is vast geraakt
en nu ontsnappen wil.

Zeg zusse wat passeert er allemale,
nu ekde breedbrein echt van nodig heb
zeide d'r niet. Pruts van de zusse dat die dood is,
pruts pruts pruts! Die denkt enkel aan de zelve.
Pruts!

Zal 't het broedsel zijn,
van dat dat dan toch niet gestokt zei,
van dat er legsel uit me komen gaat?

Het stompt daar in m'n buike
en klauwt zich naar mijn onderen toe.
Au! Dat dorst mij smert te doen?
Pak aan, ek zalde leren!

Ze stompt zichzelf in haar buik.

Au! Dat smert mij nog veel meer!
Dit heeft niet van de zinne,
ek moet 't lossen wil 't over zijn.

Ze loopt naar het water.

Ek pers 't snel m'n lijve uit
en laat 't kopje onder gaan,
als ek 't in 't water baar
dan drijft de vrucht vanzelf af
en zal mamme nooit van niks niet weten.

Ze hurkt boven het water.

**Ai! Dat smert! Dat gaat nooit passen!
Daar is m'n preute toch te muizig voor!
Ai! Van waar moet dit zo lastig zijn?
Ek bloede leeg nog voor 't komt. Ahau!**

Ze bevalt en pakt haar baby vast. De placenta bungelt ergens aan de navelstreng. Ze kijkt er verbaasd naar.

**Zo, dat kost nog wat, voordat 't licht ziet.
't Is bijna spijtig dat ek 't gelijk
aan 't donker terug moet geven.
Maar van wat ek doen moet, moet ek doen
daar valt niks anders aan te passen.**

Ze legt de baby in het water, die begint te huilen.

Pruts. Dat gaat van niks.

Ze tilt de baby weer op.

**Niet schreien kleine, dat geeft maar van de heisa,
straks oort de mamme al dat larm,
kom hier dan, ek zalde even warmen.**

Ze neemt de baby in haar armen.

Zal ek 't licht dan in de ogen laten,
en de asem in 't lijf? Pruts.
Voorzekers datde daarnaar taalt.
Dan goed, dan zalde mijn nieuwe zusse wezen,
en ek zei dan 't breedbrein
die van alle weetjes weet.
Ek zalde dan van alles leren
van de zwerkvlam en 't afvoerput
en van m'n eerste zusse, die nu dood is.
En voor ruil wens ik maar enkel vande
datde me geeft van wat de oudste liefde noemt.

*Ze loopt weg, de baby in haar armen, en verdwijnt
uit het zicht.*

ergens scheet een vliegtuig

parachutisten uit

het hart dat in de touwen hing

roffelde driemaal op de borst

en hield zich daarna stil

ergens daalde een dode regen

aan valschermen over de stad

ergens krijste geen kind

ergens kraste geen kraai

ergens werd geen baksteen

uit de straat gewrikt

als projectiel gebruikt

ergens werd niemand getroffen

sloeg niemand tegen de grond

ergens knikte een kop voorover
bleef niet op de schouders staan
ergens boog een peloton het hoofd
durfde legerlaf
geen ander aan te zien
stierf nog liever blind
of was al dood, misschien

ergens loosde een stroopsoldaat
zijn genetisch materiaal
in een onwillig vagivat
ergens starden drie paar ogen
het duister van hun blinddoek in
ergens rafelde er een geschiedenis
in losse draadjes, losse eindjes uit

ergens brokkelde een kerk af
ergens zonk een reddingsloep
ergens stortte een huis
zijn eigen schuilkelder in
ergens werd een vluchtweg afgesneden
en bloedde langzaam eenzaam dood
ergens was de nood nabij

ergens leek het of er een
foto werd genomen
ergens poseerde iemand voor de flits
ergens werd zijn glimlach
van zijn gezicht geblazen
ergens tegen een muur
staat zijn schaduw afgedrukt

ergens bevroor een blik

ergens scheurde een streling los

ergens stakte een adem

achterin een keel

ergens stopte de tijd

ergens hield het op

ergens brak een woord af

midden in een...

STAD

Wat wij getuigen wisten was;
als de grond maar lang genoeg
wordt omgewoeld komt er vroeg
of laat iets boven, vroeg of laat
was toen, die nacht.

Het water kwam en met het water
kwam de dood, wij baadden
onze fundamenteën in het vocht,
natte plassen modderbloed
waarin wat ons bewoonde dreef.

Wat overbleef vocht in paniek
een weg naar hoger grond
op de vlucht voor grazende golven
die het vaste land verzwolgen.

Langs de stoepen
werden loopgraven getrokken.
De opengebroken straten
lagen als littekens op de plattegrond,
de aarde lag er bloot en kwetsbaar bij
en verspreid over de pleinen
lag een netwerk van kraters en kuilen
waaruit het levensbenemende nat
zacht op kwam borrelen.

De beenderen en zielen
van onze vaders, onze stichters,
bouwers, onze architecten,
werden uit hun warme graf geslagen,
kwamen bovendrijven op de vloed.

En met het water kwam de storm
het onweer baarde hagelstenen
groot als duivelseieren,
trok in blinde sloopwoede
door onze stad. En al wat wij
getuigen in grauwwart
wakend droomden
kwam in felle kleuren uit.
Dag en nacht vervloeiden,
liepen over in elkaar.

En niemand had een stem gehoord
en niemand had er hout gesprokkeld
en niemand had er, ondanks hoon en spot,
een ark gebouwd om het genetisch materiaal
dat zich met long in leven houdt te redden.

En toen alles onder water stond
geen kruin, geen arm, geen vlinderslag,
het oppervlak nog brak,
toen nergens meer nog adem
gehaald werd of gebracht,
toen de vloeistof strak en waterpas
het barre land had ingesloten,
toen werd de stop eruit getrokken
trok het water zich terug en spoelde weg,
het afvoerputje in,
liet de aarde achter
met de hoop op leven
dat ooit een dag haar grond
met trotser stap belopen zou.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

afbollen (bolde af, afgebold)
ophouden, oprotten, de mond
houden

afvoerputsel (o) afvoerput

afvoerputsel (o) (reli.) de plek
waar de zondvloed in weg is
gespoeld

allendig (bn) zonder gezelschap

asem (o) adem

asemen (asemde, geasemd)
ademen

asse (o) verbrandingsrest, as

baar (o) baarmoeder

bakkes (o) mond, gezicht

bange (o) angst

bastaardzaad (o) teelvocht van
mensen en dieren waarmee,
door fysieke, externe of familiale
omstandigheden iets mis is

bedde (o) bed: te ~, in bed

beginsel (o) begin, oorsprong

beginsel (o) (reli.) de oorsprong
van alles

bekke (o) mond, bek, gezicht

bergen (bergde, gebergd)
verstoppen

bessenbrouw (o) zelfgestookte
alcoholische drank: valse ~, zeer
sterke zelfgestookte alcoholische
drank

betekeneid (o) betekenis

binneninste (o) wat binnenin
iemand zit, ook: ingewanden,
organen

bladset (o) blad, bladeren,
gebladerte

blaker (o) zinderende hitte

blindslag (o) het in één keer van
gezichtsvermogen beroofd worden

bloede (o) bloed

blosse (o) rode gloed, meestal op
de wangen

boemsel (o) hart

boomsel (o) boom, bomen

bore (o) nakomeling, klein kind,
baby

breedbrein (o) slimmerik, de
hersenen van een slim persoon

broedsel (o) nakomelingen, vaak
nog tijdens de zwangerschap

broei (o) warme gloed, vooral na
geslachtsgemeenschap

broemsel (o) een laag, brommend geluid
broere (o) broer
branstig (bn) tot geslachtsgemeenschap bereid
buike (o) buik
bultenvel (o) kippenvel
curieus (bn) vreemd
dikbuik (o) de bolling van de buik die door zwangerschap veroorzaakt wordt
doel(e) (o) nut
donkerte (o) duisternis
dood (o) het moment waarop de interactie met anderen stopt
dorsten (dorste, gedorst) durven, ergens naar verlangen
drachtig (bn) zwanger
drop (o) regen, druppel(s)
duizel (o) draaierigheid
dwalen (dwaalden, gedwaald) rondlopen, ergens voorkomen
ek ekke, (o) ik
errenstig (bn) serieus
feitsel (o) een vaststaande waarheid
felschijn (o) een verblindend licht
fluite (o) mannelijk geslachtsorgaan

frel (bn) broos, teer, zacht
broedsel (o) nakomeling(en)
gna (o) genade
gna (reli.) het wegnemen van alle zonde
goest (o) zin, lust
goor (o, bn) vuiligheid, vuil
goortong (o) vuile praat, iemand die vuile praat uitslaat, de tong waarmee vuile praat uitgeslagen wordt
grondsel (o) de vaste grond
grootpraat (o) bluf, grootspraak
handsel (o) hand, handen
happe (o) hap
heien (heide, geheit) hebben
heimelig (bn) stiekem
heisa (o) een hoop gedoe
hellepen (hellepte, gehellept) bijstand bieden
hoge moed (o) hybris
hoog boven (o) de lucht
hoog boven (reli.) de hemel, antoniem van laagland
jongsel (o) nakomeling, kind
kele (o) keel
kiezigheid (o) smerigheid
kift (o) ruzie, ~ hebben

klaagsel (o) geklaag, gezeur
klauwsel (o) klauw(en)
kleinig (bn) klein
klop (o) slaag
kloppen (klopte, geklopt) slaan
knaag (o) eten
knevelen (knevelde, gekneveld) stil krijgen
compassie (o) medelijden
koppe (o) hoofd, kop
kopsap (o) bloed dat uit het hoofd of gezicht vloeit
kosten (kostte, gekost) voor moeite of last zorgen
kotsig (bn) misselijk met neiging tot braken
kreupelslag (o) het mank lopen
kreupeltong (o) stomheid, het zwijgen
krijzen (krijste, gekrijst) onaardig praten
krop (o) de ruimte tussen de mondholte en het bovenste gedeelte van de slokdarm
kruipsel (o) laag bij de gronds ongedierte
kuchelen (kuchelde, gekucheld) kuchen

kuisen (kuisde, gekuist) schoonmaken
kwaadtong (o) malicieuze (roddel) praat
kwaadtong spreken schelden
laagland (o) het land, het platte land
laagland (reli.) het land onder de hemel, onder het hoog boven
lafsel (o) bangerik
langen (langde, gelangd) verlangen
langen (o) het verlangen
lanterfant (o) luiheid, lijntrekkerij
larm (o) geluid, lawaai
leeflang (o) een leven lang
legsel (o) nakomeling(en)
liefde (mythol.) ondefinieerbaar gevoel, meestal naar iets of iemand anders, dat zowel genade als rampspoed in kan houden
lijfsel (o) lichaam
lijpkrijts (o) iemand die onzin uitslaat
lijve (o) lichaam
listen (z. ergens onderuit ~) met een smoes ergens onderuit komen
lommerkoel (o) door schaduw veroorzaakte verkoeling

lossen (o) schoonmaken (meestal van grotere objecten)
lossen (reli.) verlossing
maan (o) maand
mage (o) maag
mamme (o) moeder
mensel (o) mens
middeninste (o) borstkas, ter hoogte van het hart
miserie (o) ellende
muil! (o) hou je mond!
muile (o) mond, gezicht
muis (o) vrouwelijk geslachtsorgaan
muizig (bn) klein
nieuwswel (o) nakomeling(en), antoniem van oudste(n)
ochtendwaak (o) het moment van opstaan
ogen (oogde, geoogd) zien, kijken
oproer maken trammelant veroorzaken
opspansen (sponste op, opgesponsd) onthouden
orakeltaal (o) gesproken onzin
oren (oorde, geoord) horen
oudste (o) een oudere in de familie, vanaf grootouders en verder terug
oudste (o) een oudere buiten de

familie, voorouders
oven (o) vrouwelijk geslachtsorgaan
pappe (o) vader
passeren (passeerde, gepasseerd) gebeuren
pens (o) buik, baarmoeder
petsen (petste, gepetst) slaan
plaksap (o) teelvocht van mensen en dieren
pluizen (pluiste, gepluisd) in orde zijn: het ~t hier niet
pomp (o) hart, zie ook roffel~
praatgat (o) mond
preute (o) vrouwelijk geslachtsorgaan
properen (properde, geproperd) schoonmaken
pruts (o) tussenwerpsel dat verrassing, afkeer of ongeloof uitdrukt
prutse (o) viezigheid
ramspoed (o) ongeluk, onheil, grote ellende
rillig (bn) koud
rochen (rochte, gerocht) rochelen
roffelen (roffelde, geroffeld) snel kloppen (van het hart)
roffelpomp (o) een snel kloppend

hart

rondkrolsen (krolste rond, rondgekrolst) rondlopen met als doel gedekt te worden, zich ergens in seksueel opgewonden staat begeven

sap (o) bloed

schaadsel (o) beschadiging, schade

schaamgloed (o) de warmte en kleur die zich over het lichaam verspreiden na de geslachtsgemeenschap

schelp (o) oor

schreien (schreide, geschreid) schreeuwen, klagen, klaaglijk wenen

schrikkeluur (o) het uur tussen dag en nacht

schrikkeluur (reli.) de periode tussen de oude en de nieuwe tijd

schuddelen (schuddelde, geschuddeld) door elkaar rammelen

schuimsel (o) schuim

schut (o) bescherming

slagen (slaagde, geslaagd) slaan

slapzak (o) slappeling

slet (o) vrouw die geslachtsgemeenschap heeft

gehad, of die indruk wekt. Niet per se pejoratief

smeer (o) vuiligheid

smeren (smeerde, gesmeerd) geslachtsgemeenschap hebben

smert (o) pijn

smerten (smertte, gesmert) pijn doen

smiespel (o) smies: in de ~s houden, in de gaten houden

smoele (o) mond, gezicht

snertsel (o) onzin, rotzooi

spanne (o) periode

spuien (spuide, gespuid) eruit gooien, uiten

stemme (o) stem

sterkte (o) kracht

stilpetsen (petste stil, stilgepetst) stil slaan

stinklap (o) viezerik, iemand die stinkt

stipsel (o) ster

stoffen (stofde, gestoft) na de dood tot stof vergaan

stokken (stokte, gestokt) ophouden

stropen (stroopte, gestroopt) het dik, traag en taai worden van

vloeistoffen zoals bloed

taaien (taaide, getaaid) vertrekken

talen (o) het verlangen

talen (taalde, getaald) verlangen

teppel (o) tepel

tintelrood (o, bn) de rode gloed die op het lichaam verschijnt na de geslachtsgemeenschap

tochtig (bn) tot geslachtsgemeenschap bereid

toesnoeren (snoerde toe, toegesnoerd) dichtknijpen

tongbijten (beet tonge, tonggebijt) zwijgen

tonge (o) tong

tweepoot (o) wezen dat zich op twee benen voortbeweegt, mens

uiteenbrokken (brokte uiteen, uiteengebrokt) verkrumelen, uiteenvallen

velle (o) huid

versteken (verstak, verstoken) verstoppen

verzwolgen (verzwolgd, verzwolgd) verzwelgen

vettig (bn) smerig

vlakhand (o) de vlakke hand

vlamsel (o) vuur, vlam(men)

vlerk (o) vleugel

vlerken (vlerkte, gevlerkt) rondfladderen

vloedsel overstroming

vloedsel (reli.) zondvloed

vloeien (vloeide, gevloed) regenen, bloeden

voorbodsel (o) voorbode

voorspelsel (o) voorspelling

voorzekers (bw) bevestiging met nadruk, jazekeer, absoluut

vozig (bn) smerig

vreemdsel (o) een onbekende entiteit

vuilbek (o) vuile praat, iemand die vuile praat uitslaat, of de mond waar vuile praat uit komt

vullig (bn) vies, vuil

vulsel (o) opvulling

vulsel (reli.) vervulling

vuns (o) rotzooi

wakkeren (wakkerde, gewakkerd) bij kennis zijn, wakker maken, niet slapen

wankelpas (o) het onvast op de benen lopen

wapperen (wapperde, gewapperd) met de tonge ~, praten

warmen (warmde, gewarmd) de kou wegnemen

wasem (o) slechte adem, stinkende lichaamsgeur

wasen (waasde, gewaast) warme gloed uitstralen, met name na de geslachtsgemeenschap

weetjesvreter (o) praatjesmaker, betweter

werpsel (o) nakomeling(en)

werreld (o) wereld

wieze (o) wijze persoon

witselen (witselde, gewitseld) bleek worden, licht maken

wolkse (o) wolk(en)

woordse (o) woord(en), gepraat

wrijven (wrijfde, gewrijfd) geslachtsgemeenschap, meestal met penetratie

zeeënbraakse (o) overstroming

zeeënbraakse (reli.) zondvloed

zei (ww) ben: ik ~, jij ~t

zelve (o) zelf, eigen

zengen (zengde, gezengd) schroeien

zilverstipsel (o) ster

zinne (o) nut

zoemer (o) een vliegend insect,

meestal van angel voorzien

zusse (o) zus

zware kracht (o) zwaartekracht

zware kracht (reli.) de kracht die ons betekenis en zingeving geeft, de kracht die ons met beide benen op de grond houdt en niet hoogmoedig laat worden

zwartsel (o) duisternis, donkerte, nacht, zwart

zwartselen (zwartselde, gezwartseld) donker maken, donker worden

zwerk (o) lucht, hemel

zwerkvlam (o) zon

zwerkvlam (reli.) het alziend oog

Theater- en dansproductiehuis Generale Oost
& Literair Productiehuis Wintertuin

NUR 307
ISBN 978-90-79571-00-0

© 2011 Jibbe Willems voor Generale Oost